

ИНСТИТУТ ЗА МАКЕДОНСКА ЛИТЕРАТУРА, СКОПЈЕ
ИНСТИТУТ ЗА КЊИЖЕВНОСТ И УМЕТНОСТ, БЕОГРАД

МЕЃУНАРОДНА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЈА ТАЈНАТА НА ЧОВЕЧКАТА ДУША НИЗ ПРИЗМАТА НА КЊИЖЕВНОСТА

МЕЃУНАРОДНИ НАУЧНИ СКУП
ТАЈНА ЛЃДСКЕ ДУШЕ КРОЗ ПРИЗМУ КЊИЖЕВНОСТИ

ПРОГРАМА / ПРОГРАМ

ИНСТИТУТ ЗА МАКЕДОНСКА ЛИТЕРАТУРА-СКОПЈЕ
ИНСТИТУТ ЗА КЊИЖЕВНОСТ И УМЕТНОСТ-БЕОГРАД

МЕЃУНАРОДНА КОНФЕРЕНЦИЈА ОД ПРОЕКТОТ
ТАЈНАТА НА ЧОВЕЧКАТА ДУША НИЗ ПРИЗМАТА НА
КЊИЖЕВНОСТА

МЕЃУНАРОДНА КОНФЕРЕНЦИЈА У СКОПУ ПРОЕКТА
ТАЈНА ЛЃДСКЕ ДУШЕ КРОЗ ПРИЗМУ КЊИЖЕВНОСТИ

28-29 ОКТОМВРИ 2025 г. 09:30 ч.

Република Северна Македонија
Министерство за култура и туризам

Автор на илустрацијата *Саморефлексија*: Срѓан Миќиќ

Београд / Белград, 28. и 29. 10. 2025.

Институт за књижевност и уметност, Београд / Институт за књижевност и уметност, Белград

Република Северна Македонија
Министерство за култура и туризам

Проектот се одржува со поддршка на Министерство за култура и туризам на РС Македонија

Библиотека Института за књижевност и уметност, Београд /
Библиотека на Институтот за книжевност и уметност, Белград

Вторник, 28 октомври / 28 октобар

9:30 – 10:00 Поздравни обраќања / Поздравна реч

- **др Светлана Шеатовиќ**, директорица Института за књижевност и уметност, Београд
- **проф. д-р Наташа Аврамовска**, директорка на Институтот за македонска литература, Скопје
- **др Бојан Јовиќ**, руководилац пројекта
- **проф. д-р Јасмина Мојсиева-Гушева**, раководител на проект

10:00 – 11:00

СЕСИЈА 1

Модератори: др Милош Живковиќ, проф. д-р Валентина Миронска-Христовска

Сесија 1 – Душа у средњем веку и фолклору / Душата во среден век и фолклорот

др Милош Живковиќ (Институт за књижевност и уметност, Београд)
Кретања и путовања душе у средњовековној апокрифној књижевности

проф. д-р Маја Јакимовска-Тошиќ (Институт за македонска литература, УКИМ во Скопје)
Спознанието за душата во делото „Лествица“ на Св. Јован Лествичник

проф. д-р Славчо Ковилоски (Институт за македонска литература, УКИМ во Скопје)
Душата во кратките жанри во македонскиот и во српскиот фолклор

проф. д-р Ана Мартиноска, м-р Жарко Иванов (Институт за македонска литература, УКИМ во Скопје)
Фолклористичките концепти за човековата душа во тајачките народни песни (македонско-српски паралели)

Дискусија

11:00 – 11:15 *Пауза*

11:15 – 12:30

СЕСИЈА 2

Модератори: др. Бојан Јовић, проф. д-р Јасмина Мојсиева-Гушева

Сесија 2 – Душа у књижевним покретима и поетичким парадигмама / Душата во књижевните движења и поетичките парадигми

проф. д-р Валентина Миронска-Христовска (Институт за македонска литература, УКИМ во Скопје)

Душевните лавирања на српските и македонските романтичари

др Јана М. Алексић (Институт за књижевност и уметност, Београд)

Именоване душом: Појмовник раних критичких текстова Милана Кашанина (1910–1918) у епохалном контексту српске модерне

др Бојан Јовић (Институт за књижевност и уметност, Београд)

Питања душе и српска авангарда: Нови човек и нова уметност

проф. д-р Дарин Ангеловски (Институт за македонска литература, УКИМ во Скопје)

Книжевно-визуелни поетики: движењето на сигнализмот и македонската постмодерна книжевност

Дискусија

12:30 – 13:45 Пауза

13:45 – 14:45

СЕСИЈА 3

Модератори: др. Марко Аврамовић проф. д-р Соња Стојменска-Елзесер

Сесија 3 – Душа у српско-македонским књижевним паралелама / Душата во српско-македонските книжевни паралели

м-р Марина Цветаноска (Институт за македонска литература, УКИМ во Скопје)

Претставите на духовноста/душата во просветителските објави на Доситеј Обрадовиќ и Јоаким Крчовски

проф. д-р Јасмина Мојсиева-Гушева (Институт за македонска литература, УКИМ во Скопје)

Преплетување на нагонот за живот и смрт во длабоките душевни кризи (врз примери од романите „Уста полна со земја“ на Бранимир Шќепановиќ и „Самоубиецот“ на Слободан Мицковиќ)

проф. д-р Наташа Аврамовска (Институт за македонска литература, УКИМ во Скопје)

Поезијата на Радмила Лазик (и) на македонската книжевна и културна сцена

проф. д-р Гоце Смилевски (Институт за македонска литература, УКИМ во Скопје)

Душата и поетскиот субјект кај Иво Андриќ и Блаже Конески

Дискусија

14:45 – 15.00 *Пауза*

15:00 – 15:30

ПРОМОЦИИ / ПРОМОЦИЈЕ

- Тематот *TRAUMA AND NARRATIVE / ТРАУМАТА И НАРАТИВОТ*, списание *Philological Studies / Филолошки студии / Филолошке студије*, Vol. 22 No. 2 (2024)
Промотор: доц. д-р Тамара Ќупева
<http://www.philologicalstudies.org/index.php/philologicalstudies/en/issue/view/184>
- **Марија Грујић: Разумети Бору Станковића: Проза интимних реалности.**
Београд: Институт за књижевност и уметност, 2022
Промотор: др Бојан Јовић

15:30 *Ручек / Ручак*

Среда, 29. октомври / октобар

9:30 – 10:45

СЕСИЈА 4

Модератори: др. Јана Алексић, проф. д-р Маја Јакимовска-Тошиќ

Сесија 4 – Душа у поезији и трансценденцији / Душата во поезијата и трансценденцијата

др Светлана Шеатовић (Институт за књижевност и уметност, Београд)

Душа у Богородичиним тропарима из збирке „Четири канона“ Ивана В. Лалића:

Онтологија песничке духовности

др Марко М. Радуловић (Институт за књижевност и уметност, Београд)

Душа у новијем песничтву Миодрага Павловића

проф. д-р Соња Стојменска-Елзесер (Институт за македонска литература, УКИМ во Скопје)

Концептуализација и чувствување на душата во лириката на Ненад Шапоња

др Милица Ћуковић (Институт за књижевност и уметност, Београд)

Шта српски трансимболизам дугује Грцима: О повести душе у поезији Саше Радојчића

Дискусија

10:45 – 11:00 Пауза

11:00 – 12:15

СЕСИЈА 5

Модератори: др. Марија Груић, проф. д-р Наташа Аврамовска

Сесија 5 – Душа у интимним, родним и мигрантским контекстима / Душата во интимниот, родовиот и мигрантскиот контекст

д-р Сарита Трајанова (Институт за македонска литература, УКИМ во Скопје)

Мајчинската улога на женските ликови во романите „Враќањето на зборовите“ (Гоце Смилевски) и „Мајчината рака“ (Игор Маројевиќ)

м-р Ана Јовковска (Институт за македонска литература, УКИМ во Скопје)

Родова и психолошка перспектива на растењето и траумата во романите „Деца“ од Милена Марковиќ и „Леска Брезоска“ од Симона Јованоска

доц. д-р Тамара Ќупева (Институт за македонска литература, УКИМ во Скопје)

Душата како алтер-его во расказите на Јелена Ленголд и Румена Бужаровска („Панаѓурскиот магионичар“ и „Мојот маж“)

др Марко Аврамовић (Институт за књижевност и уметност, Београд)

Где се налази душа мигранта? Идентитетска и емотивна лутања у романима „Инсистирање“ Ненада Јовановића и „Скривена камера“ Лидије Димковске

Дискусија

12:15 – 12:30 Пауза

12:30 –13:15

ПРОМОЦИИ / ПРОМОЦИЈЕ

- Зборник на текстови *За душата*. Скопје: Здружение за компаративна книжевност на Македонија, Здружение на класични филолози „Антика“, Филозофско друштво на Македонија, 2018
Промотор: проф. д-р Валентина Миронска-Христовска
- **Недељка Бјелановић: *Наративни сентименти: појмовно одијевање прозне емотивности***. Београд: Институт за књижевност и уметност, 2022
Промотор: др Јана М. Алексић
- Монографија *The Ethical and Axiological Aspects in the Literature and Culture of the 20th and 21st Centuries*. Skopje: Institute of Macedonian Literature, Ss. Cyril and Methodius University, 2021
- Промотор: проф. д-р Соња Стојменска-Елзесер

13:15 – 14:30

СЕСИЈА 6

Модератори: др. Станислава Бараћ, доц. д-р Тамара Купева

Сесија 6 – Душа у психоаналитичком и егзистенцијалном огледалу / Душата во психоаналитичко и егзистенцијално огледало

др Станислава Бараћ (Институт за књижевност и уметност, Београд)

Роман „Сестра Сигмунда Фројда“ у контексту живота и дела пионирки психоанализе

доц. д-р Биљана Рајчинова-Николова (Институт за македонска литература, УКИМ во Скопје)

Парадоксалното градење на машкиот стоицизам и емоционалната душевна скржавост и разумност

др Бојан Чолак (Институт за књижевност и уметност, Београд)

Аутодеструктивност као драма душе у српској прози (1901–1914): Пример Борисава Станковића

др Марија Грујић (Институт за књижевност и уметност, Београд)

Телесно као чистилиште и оруђе опстанка душе у „Роману о Лондону“ Милоша Црњанског

Дискусија

Завршен збор и затворање на конференцијата / Завршна реч и затворање скупа

НАПОМЕНА

Времето за излагањата е ограничено на **15 минути** / Време излагања ограничено је на **15 минута**.

14:45 Прикажување на филмови / Проекције филмова

- „Слепиот патник на бродот на лудаците“ во режија на Горан Марковиќ (2016).
<https://www.dailymotion.com/video/x9kk4hm>
- „Големата Вода“ (2004) во режија на Иво Трајков, работен според мотивите на истоимениот роман на писателот Живко Чинго
<https://www.youtube.com/watch?v=tovWwFKzKLg>

МЕЃУНАРОДЕН НАУЧЕН ОДБОР / МЕЃУНАРОДНИ НАУЧНИ ОДБОР

- др Бојан Јовиќ (Институт за књижевност и уметност, Београд)
- д-р Јасмина Мојсиева-Гушева (Институт за македонска литература, УКИМ во Скопје)
- др Персида Лазаревиќ ди Ђакомо (Универзитет у Пескари, Италија)
- др Роберт Ходел (Универзитет у Хамбургу)
- д-р Оксана Микитенко Олегівна (Институт мистецтвознавства, фольклористики та етнологиї ім. М.Т. Рильського НАН України, Київ)

ОРГАНИЗАЦИСКИ ОДБОР / ОРГАНИЗАЦИОНИ ОДБОР

Претседатели на организациски одбор / Председници организационог одбора:

- др Бојан Јовиќ (Институт за књижевност и уметност, Београд)
- проф. д-р Јасмина Мојсиева-Гушева (Институт за македонска литература, УКИМ во Скопје)

Членови на организациски одбор / Чланови организационог одбора:

- др Светлана Шеатовиќ (Институт за књижевност и уметност, Београд)
- проф. д-р Наташа Аврамовска (Институт за македонска литература, УКИМ во Скопје)
- др Бојан Чолак (Институт за књижевност и уметност, Београд)
- проф. д-р Дарин Ангеловски (Институт за македонска литература, УКИМ во Скопје)

Секретари на организациски одбор / Секретари организационог одбора:

- др Марија Терзиќ (Институт за књижевност и уметност, Београд)
- д-р Сарита Трајанова (Институт за македонска литература, УКИМ во Скопје)